

men før jeg har faaet en fornyet Opfordring, vil jeg dog ikke gøre det.

Angaaende Forstander Vilhelm Rasmussens Planer vil jeg nævne, at han har forelagt mig Planer til Kursus for Forskolelærere og til et Kursus for Ungdomsskole-Lærere, og det er netop en Udvidelse af disse to Kategorier, man fra forskellig Side har opfordret mig til at gøre noget for. Forstanderen har ogsaa Planer om at skabe Adgang til Mønstervedundervisning, som han mener kan fremskaffes ved Samarbejde med Københavns Skolevæsen, saa længe Højskolen ikke selv har nogen Øvelsesskole.

Forstanderens Planer med Hensyn til Ungdomsskolen fører mig til at sige et Par Ord angaaende Spørgsmaalet om de kommunale Efterskoler, som det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen har berørt. Jeg kan ikke dele det ærede Medlems Begejstring for disse Skolers Undervisning; 300 unge Elever i en By som Aarhus synes mig ikke imponerende, og en Statistik, som for Tiden udarbejdes i Ministeriet, og som vil blive forelagt Rigsdagen, vil sikkert vise Tilbagegang for den frivillige Ungdomsskole. Jeg haaber at kunne tage Spørgsmaalet op til Undersøgelse, ogsaa at kunne sammenligne den her bestaaende Tilstand med vore Nabolande, og jeg har ogsaa min Opmærksomhed henvendt paa de Ideer om at finde nye Former, nye Emner for Ungdomsskolens Undervisning, som dukker frem.

Endelig har det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen gjort nogle Bemærkninger om Fordelingen af Tilskuddet til Eleverne paa Højskoler og Landbrugsskoler. Fordelingen af Bevillingen til Elevunderstøttelser mellem Højskolerne og Landbrugsskolerne er lovbestemt, idet Lov af 29. April 1913 om Tilskud til Folkehøjskolerne og Landbrugsskolerne fastsætter den samlede Sum til indtil 35 Kr. maanedlig for Halvdelen af samtlige af disse Skolers Aars elever og yderligere bestemmer, at denne Sum skal deles mellem Højskolernes Elever og Landbrugsskolernes Elever i Forhold til disse Skolers Aars-Elevtal i det sidst forløbne Aar. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem egentlig ønsker en Ændring i Fordelingen, det var maaske kun en Fremføren af det faktiske Forhold, at der var knapt med Understøttelser til Højskoleelever forholdsvis og mere rigeligt forholdsvis til Landbrugsskoleelever. Hvis man imidlertid skulde ønske at foretage en Ændring i saa Henseende, saa vil man kun kunne gennemføre den ved en Lovændring, og det kan dog neppe være ønskeligt at

foretage en saadan Ændring nu. De unge, der søger til Landbrugsskolerne, er mere velstillede end de unge, der søger til Højskolerne, men det bør dog ikke glemmes, at ogsaa Elever til Husmandsskolerne kommer ind under denne Konto, og formentlig vil Husmandsklassens unge mere og mere søge at dygtiggøre sig ved Skoleophold, saa at der snart kan komme en saadan Tilstrømning, at den nuværende Rigelighed opuges.

I Forbindelse med dette Spørgsmaal skal jeg berøre et Spørgsmaal, der blev rejst af det ærede Medlem Hr. Sundbo, om den Forskel, der var med Hensyn til Understøttelser, der blev givet Eleverne paa Folkehøjskolerne, idet disse Beløb varierede fra 25 til 60 Kr. maanedlig. Det er rigtigt, at der er en Ulighed til Stede med Hensyn til Understøttelserne i de forskellige Amter, og dette kan have sin Grund i, at nogle Amter bevilger større Beløb til et færre Antal, medens man i andre Amter foretrækker at give et mindre Beløb, men at tage flere med. I det Cirkulære, fra 1903, der ordnede Spørgsmaalet om disse Tilskud, var Tilskuddet sat til 25 Kr.; men det er senere blevet forhøjet, i 1916 og 1918, med det stigende Prisniveau, og efter de Beretninger, der foreligger for Ministeriet, ligger Grænsen ikke ved 25 og 60 Kr., men ved 30 og 50.

Den Statistik, vi har, ser saaledes ud, at til Vinterkursus paa Højskolerne for 1923—24 er der eet Amt, der har givet 30 Kr. maanedlig, 3, der har givet 35 Kr., 9, der har givet 40 Kr., 6, der har givet 45 Kr., og 1, der har givet 50 Kr., og Fordelingen paa Sommerkursus for denne Sommer er noget lignende: 2 Amter har givet 30 Kr., 5 har givet 35 Kr., 9 har givet 40 Kr., og 6 har givet 45 Kr. Den tilsynsførende, Dr. Moltesen, har overfor Ministeriet udtalt, at han ikke kan tilraade, at Amternes Skoleraad faar foreskrevet, at der maa bevilges et fast ensartet Beløb, idet han mener, at Skoleraadene maa have en vis Frihed til at skønne over de lokale og personlige Forhold. Det vil ogsaa være vanskeligt, naar der i et Amt finder en stor Tilstrømning af unge Sted, der burde have Understøttelse da at udskyde et stort Tal for at holde Understøttelserne oppe paa et højt Stade. Men hvis Tilstrømningen i et saadant Amt er varig, saa vil Understøttelsesbeløbet til det paagældende Amt stige. Hvis man vil undgaa Forskydning, maatte man behandle Landet under eet og kunde ikke længere benytte den amtsvise Uddeling.

Imidlertid vil jeg paa Foranledning